

ཡར་ཤུང་བཟུ་ཤིས་ཞེལ་པའི་
འབྲབ་གཞུང་།

ལར་སྒྱུང་བཀྲ་ཤིས་ལོལ་བའི་ལྷ་
ལོལ་འབྲབ་གཞུང་།

ཅད་ཆོངས་མི་དཔངས་དཔེ་སྒྲན་ཁང་།

སྒྲུང་གཞི།

༡༢། །རང་པོ་འོ་སྒྲུང་ས་སྤྱ་དར་བའི་ལྷ་མོ་“ཡར་ལྷུང་བཟ་གིས་ཞོལ་
པ་”ཞེས་པ་འདི་ནི་མི་ལོ་སྐུམ་བུ་ལྟ་བུ་ཅམ་གྱི་སྒྲན་རྒྱལ་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་
ཡིན་ཞིང་། དམངས་ཁྲིད་ཀྱི་དག་རྒྱན་དུ་ལྷ་མོ་དེ་ནི་དུ་ལའི་ཁྱ་མ་སྤྱ་ལྷུང་
ལྷ་པ་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱལ་ལམ་དུ་བྱུང་ནས་དངས་སྤྱ་དར་བར་བྱགས།

ལྷ་མོ་དེའི་ནང་བྱུང་ཐོབ་ཐང་སྤྱང་རྒྱལ་པོའི་མཛད་རྒྱུ་གཏིང་ཐབ་
མཚན་རྒྱ་ཡོད་ལ། ལྷ་མོ་དེའི་རྒྱ་པོའི་འབག་ཀྱང་བྱུང་ཐོབ་ཐང་སྤྱང་
རྒྱལ་པོའི་ཞལ་རྒྱུ་དཔེ་ཁྱངས་ནས་བཅས་པ་ཞིག་རེད།

“ཡར་ལྷུང་བཟ་གིས་ཞོལ་པ་”ཟེར་བའི་ལྷ་མོའི་རྒྱ་ཁག་དེར་བཟ་
གིས་པའི་དོན་སྤྱང་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ལྷན་ཡོད་པའི་གོད་སྒྲལ་ཡོད་པ་དང་།
སྤྱི་སྤྱིང་སྐབས་ལྷ་མོའི་རྒྱ་ཁག་དེར་སྤྱི་ཚགས་ཀྱི་གནས་བབ་ཀྱང་མཐོ་པོ་
ཡོད་པ་དཔེར་ན། “འབྲས་སྤྱང་ས་ཞོ་སྒྲན་”ཞེས་པའི་དུས་ཆེན་གྱི་སྐབས་
པོད་ཡོངས་ཀྱི་ལྷ་མོའི་རྒྱ་ཁག་རྣམས་ལོ་ལྷར་བོད་ཆུ་བདུན་པའི་ནང་ལྷ་
སར་འཛུམས་ནས་སེར་སྤྱ་མང་ཚགས་ལ་ལྷ་མོའི་གཟིགས་མ་འབུལ་དགོས་
ཀྱི་ཡོད་པས། ལྷ་མོའི་རྒྱ་ཁག་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་ཐོག་“ཡར་ལྷུང་
བཟ་གིས་ཞོལ་པས་”བཟ་གིས་ཀྱི་དོན་འབུལ་ཞུས་རྒྱུ་གཞི་ནས་ལྷ་མོའི་རྒྱ་
ཁག་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་མ་འབུལ་ཚག་པ་དང་། ལྷ་མོའི་གཟིགས་

མི་འབྲུལ་ནས་ཉིན་པདུན་སང་པའི་ཁྱོལ་རྟོན་གྱི་ཉིན་མར་ཡང་“ཡར་ཁྱུང་
བཟ་གིས་ཞོལ་པས་”བཟ་གིས་ཀྱི་ཚས་མཆམས་གཙོད་དགོས་པ་དང་།
བཟ་གིས་ཀྱི་ཚས་མཆམས་བཅད་རྗེས་དུས་ཚད་ངེས་གཏན་ཞིག་གི་ནང་ལྟ་
སར་ལྟ་མོ་འབྲུལ་རྟོན་མི་ཚག

“བཟ་གིས་ཞོལ་པ་”ཞེས་པའི་ལྟ་མོའི་རུ་ཁག་ངེས་གཙོ་མོ་འབྲས་...
ཁྱུངས་དང་། རོར་བུ་སྤྱིང་ཁ། དེ་བཞིན་སྡེ་དཔོན་མི་དག་ཁག་གི་གཟིམས་
གིས་བཅས་ལ་འབྲུལ་རྟོན་བྱེད་པ་དང་། ལྟག་པར་དུ་རོར་བུ་སྤྱིང་ཁའི་
སྤྱིངས་ཆའི་ཤོག་དུ་འབྲུལ་རྟོན་བྱེད་སྐབས་དུ་ལའི་བྲ་མ་སྐྱེ་ངོ་མས་མཆམ་
དར་དང་གནང་སྤྱིན་སྐབས་ཀྱི་རོམ་པ་གནང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་ལྟ་མོའི་རུ་
ཁག་ངེས་མོ་ལྟར་བོད་ཀྱི་མོ་གསར་ཆོས་གཉིས་ནས་གསུམ་པར་ལྷགས་ཟམ་
གྱི་ཁར་འབྲུལ་རྟོན་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། གྱི་ཁ་དེར་གྱི་གསར་པ་བཟོ་
རིམ་བཞིན་ལྟ་མོའི་རུ་ཁག་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོད་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས་
ཀྱི་ཡོད་ལ་གཞན་ཡང་ལྟོ་ཁ་ཁུལ་གྱི་གྲུ་ཁ་ཁག་གཅིག་ལ་ཡང་མོ་ལྟར་རྟེན་
ཞུར་འགོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

ལྟ་མོ་འདིར་མོ་རྒྱས་ཀྱི་དོན་སྤྱིང་ཟབ་མོ་ལྟན་ཞིང་། བཟ་གིས་རྟེན་
འབྲེལ་བཟང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་བོད་མི་དམངས་ཀྱིས་གདོང་འཛིག་ཏུ་ཅང་
ཆེན་པོ་བྱེད་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་1958 ལོ་ནས་བཟུང་ལྟ་མོ་འདི་འབྲུལ་མཆམས་ཆད་པ་
དང་། ལྟག་པར་དུ་མོ་བཅུའི་དུས་ཟིང་ནང་ལྟ་མོའི་གཞུང་དེབ་དང་
འབྲུལ་ཆས་སྐབས་སྡེ་རིགས་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་ཅུ་མེད་དུ་སང་ཁར།

ལྷ་མོ་པ་ཡང་རིམ་ཟད་དུ་བྱུང་ནས་སྤར་མི་བྱངས་ཏི་ཤུ་ལྷག་ཅམ་ཡོད་...
ཀྱང་ད་ཆ་མི་གཅིག་རང་ལས་ལྷག་མེད།

དང་གི་སྐབས་པུ་གཅིག་པའི་ཀྱང་ལྷ་ཆང་འཛམས་སྤྱོད་ཆོགས་...
ཐོངས་གསུམ་པ་འཛམས་ཚུན་ཤོང་རིམ་དང་ཆ་འཛམས་ཀྱིས་བྱངས་ཏུང་...
མི་རིགས་ཀྱི་རིག་ཆ་ལ་བྱ་གཞག་ལ་མཐོང་ཆེན་གནང་སྟེ་ས་གནས་མང་ཆོད་
སྤྱུ་ཆ་ལ་ཁང་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱུན་སྤྱོད་ལྷ་མོ་“ཡར་བྱུང་བྱ་གིས་ཞོལ་པ་”
འཁྲལ་དུ་བྱུང་སྤྱོད་བྱེད་དཀོས་པའི་བཀའ་སྤྱོད་ཐོངས་དོན་བཞིན་ང་ཆོ་...
མང་ཆོགས་སྤྱུ་ཆ་ལ་ཁང་གིས་སྤར་བྱི་བྱ་གིས་ཞོལ་པའི་ལྷ་མོ་པ་དབྱང་ལོ་
དུག་ཏུ་ལྷག་ཅམ་དུ་སོན་པའི་བཞེས་སྤར་བཟུ་དོན་བྱུང་ལགས་གདན་ཞུ་
བྱས་ཤིང་། ཁང་གི་སྤྱོད་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་བཞིན་ལོག་ང་ཆོ་མང་ཆོད་སྤྱུ་ཆ་ལ་
ཁང་གི་རིག་ཆ་ལ་ཁང་འཛམས་པ་མི་བྱངས་ཏི་ཤུ་ཆ་གསུམ་ལས་བྱུང་པའི་རུ་
ཁག་དེས་དུས་ཆོད་ཆུང་པ་ལྷ་ཅམ་རིང་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་བྱུང་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་...
འགན་ལེགས་སྤྱོད་ཐོན་སྤོང་། བྱུང་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ནང་སྤྱོད་མཐུན་བཟུ་དོན་
བྱུང་ལགས་ཀྱིས་ངལ་བ་ཁྱད་བསད་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་བཞིན་གང་ལེགས་གནང་
སྤྱོད་མཐུང་ལོ་ན་གཞོན་པའི་འཁྲལ་སྤྱོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ནམས་ཐར་བྱི་འབྱུང་
ཁྱེད་དང་། འཁྲལ་ཆ་ལ་བྱི་ཆུ་ཆོད་སྤྱོད་ལེགས་ཏུ་ཁོང་དུ་ཆུང་
སྤྱོད་པ་བྱུང་བས་སྐབས་འདིར་སྤྱོད་མཐུན་བཟུ་དོན་བྱུང་ལགས་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཆེ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་འདིའི་འཁྲལ་གཞུང་ཆོས་རྒྱལ་རྣམ་པ་བཟང་གི་རྣམ་ཐར་...
ཡིན་ཏུང་དེ་དང་མི་འདྲ་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱང་ཡོད། ང་ཆོས་འཁྲལ་གཞུང་

འདི་རྒྱ་ཅལ་པ་གན་གས་སྒོ་མཐུན་པ་རྒྱ་དོན་བྱུང་ལགས་ཀྱིས་གསུངས་་་་
པ་བཞིན་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་ནས་ལགས་སྒྲིག་བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཏེ་ང་
ཆའི་ཤེས་ཚད་དམའ་བས་འཁྲུག་གཞུང་འདིའི་ནང་སྒྱུན་དང་ནོར་འཁྲལ་་་
ཡོད་ངེས་ལ་ཀྱང་ཆའི་སྒོག་པ་པོ་ནམས་ཀྱིས་སྒྱུན་བརྒྱུད་དགོངས་འཆར་་་་
ལྷག་སྟེ་ལ་གནང་སྒྲུང་འཆལ།

འཁྲུག་གཞུང་འདི་ལགས་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ས་ཁུལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱིས་་་
ཆོགས་དང་། ས་ཁུལ་རིག་གནས་ཅུས། ས་ཁུལ་དགེ་འཕྲོགས་སྒྲིག་བྲ།
ས་ཁུལ་ནོར་ཁྲུས་དོ་དམ་ཁོའི་བཅས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྱུར་ཆེན་པོ་གནང་བྱུང་་་་
བས་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱུ་བྱུ་ཡིན།

སྟོ་ཁ་ས་ཁུལ་མང་ཆོགས་རྒྱ་ཅལ་ཁང་ཆོམ་སྒྲིག་ཅུ་འུ་ནས།

རྩོམ་པའི་རྣམ་ཐང་།

1. དགའ་ས་ཞིག་ནས་ཡོང་བས། རྒྱུད་ས་ཞིག་ལ་སླེབས་ཕུང་།
ཀང་རྒྱུད་གཡས་པའི་རྒྱག་ཕྱོགས། མ་ནོར་ཅམ་ཞིག་ཕུང་གྲག
2. གཅིག་གཞོགས་གཅིག་གིས་བཀྲགས་པའི། ང་དང་ཁྱེད་
དཀར་མཛོ་པ། དགའ་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཁ་སྤྲོད། མཉམ་སྦྲེབ་ཨེ་འདྲག་ལྟ་
ན།
3. ར་རྒྱུད་རྩལ་མའི་གསུང་སྟན། མ་གཡོང་སེམས་ལ་བཞག་
ནས། སྤྱོད་ཀྱི་ར་ཆོའི་ལུས་པ། ཡང་ལས་ཡོད་མེད་ལྟ་ན།
ཕྱག་འབུལ་ཞབས་ཤོ། བཀྲ་གིས་ཞབས་ཤོ། ཞབས་ཤོ་ལགས་དང་
ཞབས་ཤོ།
4. དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་ཕུལ་བས། དགའ་པའི་ཡུལ་ལ་
སླེབས་ཕུང་། རོར་བའི་གླིང་ལ་སླེབས་ཕུང་། ཨེ་མ་ཏྲི། སྐལ་པ་
བཟང་། དགའ་པོ་ཡང་ཕུང་ལགས། རྒྱུད་པོ་ཡང་ཕུང་ལགས། ཉི་མ་
དང་སྐྱེ་བ་ནང་བཞིན་གླིང་བཞི་བསྐྱར་ནས་ཆས་འཕྱོ།
5. (ཁ་བཤད་) འོ་ན་ལས་སེལ་སེ། གྱེ་ཆ་བརྟན་གཡུ་
འབྲུག ཨ་ཁུ་དོ་རྩེ་བག་གྱོ་བཅས་ལ། ང་ཡི་སྐྱེ་ཞབས་གྱི་སྤྱོད་པ་ཁ་
མ། དགའ་སྤྱོད་རྒྱུད་ས་ནས་ཐོན་པའི་ཀྱན་དགའ་རྩ་བའི་ཞལ་དཀར་འོག་

དཀར་ཞལ་གྱི་ཕྱིང་དུ་ང་ཚོ་ཡར་ཁྱུང་བཟ་གིས་ཞོལ་པ་ཚོ་སླེབས་པ་འདི་
 མི་ལམ་ཡིན་ནམ། མངོན་སུམ་ཡིན། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་དགའ་
 ཅམ་བུང་། མི་ལམ་ཡིན་ན་སྐྱོ་ཅམ་བུང་། ག་པའི་དགའ་སྐྱལ་པའི་
 པས།

ཨ་ཅི། དགེ་ལྡན་ལགས་ཀྱིས་གནང་བ་འདྲ་པོ། ང་རང་གིས་ཞུས་
 པ་འདྲ་པོ། ང་ཡི་སྐུ་ཞབས་ཀྱི་ཚ་བུང་ཁ་ཚ་དགའ་སྐྱོད་ས་ནས་ཐོན་
 པའི་ཀྱན་དགའ་རྩ་བའི་ཞལ་དཀར་འོག་དཀར་ཞལ་གྱི་ཕྱིང་དུ་ང་ཚོ་ཡར་
 ཁྱུང་བཟ་གིས་ཞོལ་པ་ཚོ་སླེབས་པ་འདི་མི་ལམ་མ་བག་འདུག་གོ། མངོན་
 སུམ་བག་འདུག་གོ། སྐུ་གངས་རི་དཀར་པའི་གཡས་སྐྱོར་ལ་ཕྱིན་པས།
 མདའ་སྐྱོད་ཅུ་སྟོན་མའི་ཅུ་སྟོན་དང་མཇལ་བུང་། བར་ཚ་བུང་ཁ་ཚ་
 འདི་ལ་གཡས་སྐྱོར་དང་གཡོན་སྐྱོར་བརྒྱབ་པས། བདག་གི་རྩན་ཅན་ཅ་
 བའི་བླ་མ། དཔོན་བཟང་ཁམས་གསུམ་དབང་འདུས། དགེ་འདུན་
 འདུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་རིན་ཆེན་གསེར་ཁྱིའི་ཕྱིང་དུ་སྐུ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པ་
 ཟེལ་པ་ཁྱིམ་མེར་བརྒྱགས་གདན་འཇགས་འདུག་གོ། བྱིད་རང་བཟ་གིས་
 ཞོལ་པ་ཚོ་སྐྱོ་མི་དགོས་མགོ་འདྲིན་དང་དར་རྒྱས་ལས་ཀྱི་ཡང་། ཤར་
 སྟོན་ཁྱ་དཀར་པའི་སྐྱོད་སྟོགས་དེ་མ་ནོར་བེར་ན། བསྐྱགས་བསྐྱགས་པས་
 སྟོན་ཁྱ་དེ་ས་ལ་མར་ཁྱ་བྱིལ་ནས་གཞུགས་པར་གྱི་རྒྱ་རི་ལ་གྱི་ཡི་དགོས་
 ཆེད་མི་འདུག སེན་འཕྲོག་རྒྱག་ནི་མ་དགོས། འབལ་ལེ་དང་འཁོལ་ལེ།
 ལང་ཁེ་དང་ལིང་ཁེ་བྱས་ནས་བདེ་སྐྱོད་ཀྱི་འཚོ་བ་སྟེལ་རྒྱ་ཡང་གི་རེད་དྲ།
 འོ་ན་ཡིན་པ་རེད་པས། དབུས་སྟོགས་བསྟན་པ་དར་བའི་ལམ།

ཚོད་འཁར་ལ་མོ་མུག་དུས་ཁ་གསལ་རུ་བྱིན་ཡོང་།

6. རོ་ན་ལས་སེ་ལས་སེ། ཁ་སྤྱང་པ་ལ་སྐྱོས་མ་འདྲི། སྤྱད་
ལྷགས་པ་ལ་སྤྱུ་མ་ལེན། སོ་ནད་བབས་ལ་གདམ་མ་གོད་ཟེར་བ་ཡིན་
ཅང་དེ་རིང་དུས་ཆེན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་མུ་ཡིན་པས་བྱ་གུས་པའི་མཚོད་
ཆང་རེ་བཀྲག་ཐེབས་གིག།

7. (ཆང་གཞས་) ཞིམ་པའི་མཚོད་ཆང་འདྲི་ནི། དཀར་མའི་
ནས་ལས་བཅོས་ཡོད། ད་ལོ་དཀར་མའི་ནས་ལ། འཇུར་བ་ཡོང་ས་མ་
རེད།

8. (ཁ་བཤད་) ཨ་ལྷེ་ལྷ་མོ་མུ་ལུ་དང་བཅས་པ་ཕྱག་ཐེབས་
པ་ལ་ལྷ།

9. རོ་ན་ལས་སེ་ལས་སེ། ཉི་མ་དེ་རིང་ལྷ་མའི་གཞུང་ན་མ་
པར་དག་པ་ལེའུ་བཞི་བྱས་པ་འདྲི་ནི། རྒྱ་གར་སྤྱད་དུ། སྤུང་ཏ་པ་ཁྱི་
བོད་སྤྱད་དུ་དཔལ་ཆེན་ཆུ་བོ་རི། དེའི་སྐྱོག་དུ་དགོན་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད།
ཆུ་མིག་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། དྲག་ཕྱག་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། དུར་ཁྲོད་བརྒྱ་
དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི་གནས་དེ་ན་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཐང་སྤྱང་རྒྱལ་པོས་
གཙང་ཆུ་འདྲི་ལ་འགྲུལ་བ་པར་རྒྱུར་མ་ཐར་བ་ན་མས་ལ་སྤྱིང་རྩེ་དཔག་དུ་
མེད་པ་མཇུང་དེ་འཁྱོ་བའི་དོན་ལ་ལྷགས་ཟམ་ཞིག་འཇུགས་པར་དགོངས་
ནས་ལྷགས་སྤྱོད་མཇུང་པས་ལྷགས་གཅིག་ཀྱང་འབྲེལ་མཁན་མ་བྱུང་། ད་
ཡང་པར་འཁྱོ་རུ་ཐེབས་སྐབས་ཨ་ལྷེ་ཆན་མོ་གཅིག་གིས་སྤོ་བ་སྤྱག་གང་
དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཨ་ཡོང་བདུན་ཕུལ་བས་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་གསུངས།

ཀླ་མ་དེ་ནི་རྩེ་བཅུ་ལྔ་ལ་མའི་སྤྱལ་པ་ཡིན་པར་གྲགས། ཡ་མོང་
 བདུན་པོ་དེ་ནི་ད་ལྟ་ཡང་རྩེ་མོ་འཁྱེད་ཀྱི་བཞག་ནས་སྤྱད་པལ་པོ་
 ཡི་བདུང་ས། སྤང་བྱ་ནག་དར་ཐགས་ས་བཅས་ལ་སྐགས་པར་རང་གི་
 སྤྱལ་པས་ལྟ་མོ་འབྲལ་བཞིན་ལྷགས་སྤྱང་མཛད་པས་ལྷགས་མང་པོ་འབྲལ་
 མཁན་བྱང་ཞིང་། ལྷགས་ཟམ་བཅུགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མང་པོ་ཡོད་
 ཀྱང་། དེ་རིང་ང་ཚོ་ཡར་ལྷང་བྱ་གིས་ཞོལ་པས་ཚས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནོར་བུ་
 བཟང་པོའི་གཞུང་རྣམ་པར་ཐར་པ་འབྲལ་བྱ་ཡིན།

10. རྒྱ་ལྟ་དང་། ཡ་ལྟ་ལྟ་མོ་བ་རྣམས་ནས་པོ་སྤང་དྲུང་ཆེན་
 བདང་བ་འདྲ་པ། མོ་སྤང་བྱ་སྤྱིང་བདང་བ་འདྲ་པ། ཆོག་ཚོ་པ། མགྱིན་
 དབྱངས་སྟན་པོ་འདི་ནི་དཀོན་མཆོག་གི་མཆོད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་
 བཞད་མོ་མ་བཞད་པའི་ངང་ནས་སོ་སྒྲུ་འཆར་འཆར་ཤེབས་གིག།

ཀས་སྤྱ་ཡོང་བ་ཡིན་ནོ། རྟེང་ཕྱོགས་ལྟ་ནས་ཀས་ཡོད། ལྟ་
 ཆེན་ཆངས་པ་བརྒྱ་སྟོན་གྱི་ཡུལ་ནས་ཀས་ཡོད། བར་ཕྱོགས་བཅན་གྱི་
 ཡུལ་ནས་ཀས་ཡོད། བཅན་སྤྱོད་འབར་བ་སྟོན་བདུན་གྱི་ཡུལ་ནས་ཀས་ཡོད།
 རོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ནས་ཀས་ཡོད། རྒྱ་རྒྱལ་དགའ་པོ་འཆོག་པའི་ཡུལ་
 ནས་ཀས་སྤྱ་ཡོང་བ་ཡིན་ནོ།

11. (རྩོན་པའི་རྣམ་ཐར་)

(1) རྩོན་པ་ང་ཀས་ཡོད། ཉི་མའི་གར་ནས་ཀས་ཡོད། གར་
 གྱི་རྩོ་འཇམ་ཉི་མའི། རྩོ་ལ་བཞུན་ནས་ཀས་ཡོད། བམ་མཁའི་རྒྱ་སྤྱར་
 མང་པ། རྩོན་པས་བྱིད་ནས་ཡོང་ཡོད། དེ་ནི་འཇམ་བུ་སྤྱིང་གི།

འབྲུང་བཞི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་དོ།

(2) རྩོད་པ་ང་ཆས་ཡོད། ཉི་མའི་སྒྲིབ་ནས་ཆས་ཡོད། རྩ་མ་
ཡར་ཁྱུང་གཙང་པོའི། རྩ་ལ་བཞུགས་ནས་ཆས་ཡོད། དེ་ནི་བོད་སྒྲིབ་ས་
ཡོངས་ཀྱི། རྩོད་པ་ལེགས་པ་ཡོད་དོ།

(3) རྩོད་པ་ང་ཆས་ཡོད། ཉི་མའི་བྱུང་ནས་ཆས་ཡོད། རྩ་
མཆོག་ཙན་དན་སྒྲིབ་པོའི། རྩ་ལ་བཞུགས་ནས་ཆས་ཡོད། དེ་ནི་བོད་
ཁམས་ཡོངས་ཀྱི། ཉོན་ལྗོངས་དག་པ་ཡོད་དོ།

(4) རྩོད་པ་ང་ཆས་ཡོད། ཉི་མའི་བྱུང་ནས་ཆས་ཡོད། བྱང་
གི་རྩ་ག་པོ་མང་པོའི། རྩ་ལ་བཞུགས་ནས་ཆས་ཡོད། དེ་ནི་བོད་སྒྲིབ་ས་
ཡོངས་ལ། དཀར་རྩ་འཛུལ་པ་ཡོད་དོ།

12. (ཁ་བཤད་)

རྩོད་པའི་མགོ་ལ་གོན་པའི་ར་ལྷགས་འདི།

རྩོད་པ་ཐང་སྒྲིབ་ཀྱི་ལ་པོའི་ཆ་ལྷགས་ཡིན།

རྩོད་པའི་དཔལ་བར་ཉི་མའི་བྱུང་པ་འདི།

རྩོད་པ་ཨོ་ཀྱན་པད་མའི་ཆ་ལྷགས་ཡིན།

རྩོད་པའི་རྩ་ལ་བྱུང་པོའི་བྱུང་པ་འདི།

རྩོད་པ་ཐང་སྒྲིབ་ཀྱི་ལ་པོའི་ཆ་ལྷགས་ཡིན།

རྩོད་པའི་རྩ་ལ་མཁུན་བྱ་བྱུངས་པ་འདི།

རྩོད་པ་ཁ་ཆེ་བལ་པོའི་ཆ་ལྷགས་ཡིན།

རྩོད་པའི་སྒྲིབ་ཉི་མའི་རྩ་ལ་བྱུང་པ་འདི།

ནོར་བཟང་གི་གཞུང་།

(ཁ་བཤད་) རོ་ན་ལས་སེ་ལས་སེ། རྩོན་བསྐལ་པ་དབག་ཏུ་མེད་
 པའི་ཐུ་རྩལ་དུ། ཡུལ་ཞིག་བྱ་བ་རྒྱ་གར་གར་སྤིང་ན། བྱང་ཕྱོགས་མངའ་
 རྩན་པ་དང་ཕྱོ་ཕྱོགས་རིགས་ལྷན་པ་ཞེས་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཡོད་པ་ན།
 རྩན་གྱི་འབྲུང་ཁྲུང་ས་ཆགས་རབས་སུ་ཕྱི་དང་། རྒྱལ་བུའི་གདུང་རྒྱུད་ལ་
 ཡང་ཆེ་རྒྱང་མེད། དབང་རིས་ས་རྩོན་ལ་ཡང་ཁྲུང་པར་མེད། ས་མཁར་
 སྤུ་བྲང་ལ་ཡང་མཐོ་དམའ་མེད། གང་དང་གང་ལ་ཁྲུང་པར་ཡོད་མིན་
 གྲུང་། རང་རང་རྩན་བསགས་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། འབྲལ་གང་
 ལས་དང་རྒྱང་དྲ་རྒྱགས་ཕྱོགས་སྟགས། ལྷག་དོན་མི་སྟག་རེ་རེའི་བྱུང་ལས་
 བཅས། དར་རྒྱུད་ཡོང་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ཡིན་རུང་། སྐབས་དེར་ཕྱོ་
 ཕྱོགས་རིགས་ལྷན་རྒྱལ་པོ་གཤམ་པ་གཞོན་རུ་ཞེས་རྩོན་སྤྱོད་བཟང་པོའི་ཡ་
 རབས་ཀྱི་སྤྱོད་རྒྱལ་ན་མས་དོར། མ་རབས་ཀྱི་ལས་ཀུན་ཀང་བས་ཀར་
 རྒྱ་དུས་སུ་མི་འབབ། ཡོ་རྒྱ་མི་ལོགས། མི་ནད་དང་ཕྱོགས་ནད་རྒྱན་
 ཀད་མེད། ནང་འཁྲུག་དང་ཕུ་གས་ཐམས་ཅད་དབུལ་པོར་གྱུར་པའི་
 སྐབས། མཐར་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་པར་
 མདུན་གྲོས་སྤོན་པའི་ཆོགས་ལ་འདྲི་ལྟར་ཞིག་སྤྲོས་ས། (ཕྱོ་ཕྱོགས་རྒྱལ་

སྤོ་ལྷ་མ་ཐར་) ཨེ་མ་ཉོན་དང་མདུན་གྲོས་སྒོན་པོ་འཛིན་གསལ། རྣ་བ་མ་
 གཡང་ང་ཡི་གཏམ་འདི་ཉོན། རྩོ་བྱང་རྒྱལ་ཁག་གཉིས་སུ་ཆགས་པ་ཡི།
 ཆབ་སྲིད་མངའ་ཐང་སྒོན་དུས་འདྲ་འདྲ་ལ། དེང་དུས་བྱང་སྤྱགས་མངའ་
 རྒན་སྲིད་ཅིང་རྒྱས། རང་ཅག་སྤོ་སྤྱགས་རིགས་རྒན་དབུལ་ཞིང་སྤོངས།
 དེ་འདྲའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དེ་ག་ལ་ཐུག ཆབ་སྲིད་དར་བའི་ཐབས་ལ་ཇི་
 ལྟར་ལེགས། མདུན་གྲོས་སྒོན་པོ་འཛིན་རྣམས་སྒོ་བརྒྱར་ནས། འདི་
 ལེགས་འདི་ལྟར་བྱེད་པའི་འཆར་གཞི་ཞིག མི་རིང་འབྲུལ་མ་ཉིད་དུ་ད་
 རྒྱུར་ཤོག ཅེས་བཀའ་བསྩལ་བས། རྒོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོད་ནས་ཚུང་ཟད་
 དགོ་སྒོན་རྒྱགས་པ་ཀུན་དགའ་ཡར་འཕེལ་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུར་སྤྱིབས་
 པ་མགོ་པོ་དུང་ལྟར་དཀར་བ། མིག་གཟུ་ལས་སྒོ་བ། ཁ་ནང་སྡོ་མུ་
 ཉིག་ཅམ་མེད་པ་དེས་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་རྒྱར་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་བྱས་སོ།
 (རྣམ་ཐར་) རྒྱར་ལ་གསོན་དང་མི་དབང་ལྟ་ཡི་སྤྲས། གང་བསམས་ག་
 ཆའི་གཏམ་ཞིག་ཞུ་འདོད་ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་འཛིན་ལ་རས་མཇུག་བ་དེ་རིང་
 ཅས། བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་པོ་ལན་དུ་འདི་སྐད་ཞུ། བྱང་སྤྱགས་མངའ་
 རྒན་སྲིད་པའི་ཨོན་ཏན་ཡང་། རྒྱལ་པོ་འཛིན་པ་རྣམ་ཐར་ཆོས་ལ་
 རྒྱང་། ཡར་བས་བཟང་པོ་འཛིན་ལུགས་ལ་ཉམས་པ་མེད། བྱང་པར་རྒྱལ་
 སས་ནོར་བཟང་འདི་འཁྲུངས་ནས། དཀོན་མཆོག་མཆོད་ཅིང་ཡབ་ཡུམ་
 བཀུར་ཉི་ཟམ། འབངས་འཁོར་བུམས་དང་བཅེ་བས་རྒྱང་བར་མཇུག།
 བྱང་པར་མཆོ་ཆེན་པད་མ་ལྷ་མཆོ་ལ། ལྷ་ཆེན་བརྒྱད་དང་ལྷ་ཐུན་དུ་
 མ་གནས། དེ་ལ་མཆོད་པས་རྒྱལ་པོ་འཛིན་ཆབ་སྲིད་དར། རང་ཅག་སྤོ་

ཕྱིགས་ཀྱི་པོ་ཁོང་མ་ནས། ཡབ་ཇེ་ཁམས་གསུམ་སྟོབས་ལྡན་པ་ན་
 ཚོད་ལ། དཀོན་མཆོག་མཚོད་ཅིང་འབངས་ནམས་སྦྱང་ཐར་གནང་།
 ཡུལ་ལྟ་གནས་ཤིང་ཁྱ་ཤིང་ཁྱ་མཚོ་ཡིད། ལོ་ལྟ་ལེགས་ཤིང་ནད་མཚན་
 མིང་མི་གཤམ། བྱང་ཕྱིགས་མངའ་ལྡན་པ་ཡང་རང་ལ་སྦྱོན། ཡབ་ཇེ་
 ཁམས་གསུམ་སྟོབས་ལྡན་དགྲ་དྲ་གཤེགས། ལྟ་སྲས་གཞོན་ནུ་ན་ཚོད་
 སྤུ་ལན་ནས། ཀབ་འབངས་བསྟན་ནམས་དམན་པ་ཅི་ལན་རུང་། ཀྱི་
 པོ་ཁོང་མཚོད་པའི་སྟོད་རྒྱལ་འདི་ལྟར་མཛོན། ཡ་རབས་བཟང་པོའི་ལྷགས་
 ལ་ཆ་མི་འཛོག སྟོན་འབངས་རྟིང་པ་དབྱངས་ཤིང་ཁྱིམས་ལ་སྦྱར། མི་
 གསར་སྤྱ་མ་མཁན་ནི་ཆེ་སར་འདོན། ཀབ་འབངས་ཉམས་ནས་ལོ་ནི་
 བྱ་རྟེ། ཁྱ་མཚོ་སྐམ་ཞིང་ཁྱ་ཤིང་འབྲེལ་འདྲག་ཟེར། ལྷ་ཡང་བྱང་
 ཕྱིགས་ཡུལ་ལ་བསྟོད་འདྲག་ཟེར། ས་བཅུད་ཉམ་ནས་ཆར་ཆུ་དུས་མི་
 འབབ། ལོ་ཉིས་སྐུ་པམ་ནད་དང་འཁྲུག་པ་དར། དེ་ལ་སྒྲིག་པའི་ཐབས་
 ཤིག་གནང་རོགས་གནང་། ལྟ་ལྷ་འགྲགས་པའི་ཐབས་ཤིག་མཛད་རོགས་
 གནང་། གསན་པ་ཞེ་བྱང་རྒྱལ་སྟོན་འབངས་དང་བཅས་ཞེས་ཟེར།

(ལྟ་ཕྱིགས་ཀྱི་པོ་ཁོང་ནས་ཐར་) ཞེ་མ་ཉིན་དང་འཁོར་ཚོགས་ཤེས་
 ལྡན་ནམས། སྤུ་ཡི་ཁྱ་ཤིང་འབྲེལ་བ་ངས་མ་ཚོར། མདའ་ཡི་ཁྱ་མཚོ་
 སྐམ་པ་ངས་མི་ཤེས། ལྷ་མོ་བྱང་ཕྱིགས་སོང་བ་ངས་མ་ཤེས། སང་
 ཉིན་སྤུ་ཆེན་ཤར་དུ་ལྟ་རུ་འགྲོ་ཟེར་ཞིང་གཟིགས་པས་མི་ཀླན་གྱི་ཟེར་བ་
 བདེན་པས་རྒྱལ་པོས་འདི་སྟོད་དོ། ཁྱ་མཚོ་སྐམ་ཞིང་ཁྱ་ཤིང་འབྲེལ་བ་
 མཛོང་། མཚོ་དང་ལྷ་རྒྱལ་འགྲགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། ལྟ་ཕྱིགས་

རིགས་སྐྱུགས་འཛིན་པའི་སྐྱེ་ཐོན་ཚོགས། མི་རིང་མུར་དུ་འཛིན་པའི་
 བད་མྱོད་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་འཛིན་མོན་པོ་ནམས་ཀྱིས་བྲིལ་བསྐྱུགས་
 བས་སྐྱུགས་པ་ཀྱལ་པོའི་དྲུང་དུ་བཅར་བས་ཀྱལ་པོས་འདི་སྟངས་དོ། ཅུར་
 ལ་གསེན་དང་དཀོངས་དང་འདིར་འདུས་ཀྱི་སྐྱུགས་པ། དེར་དུས་ཟླ་གིང་
 འབྲེལ་ཞིང་ཟླ་མཚེ་སྐམ་པར་ཉི་འདུག དེ་ན་གནས་པའི་ལྷ་ལྷ་ཡང་བྱང་
 སྐྱུགས་ཡུལ་དུ་སང་འདུག བྱང་སྐྱུགས་མཚན་གནས་ཏེ་རིས་ལས་སྦྱར་
 བས་པ་མིན་ནམ། དེ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་ཀྱལ་ལྷོ་སྐྱུགས་འདིར་འབྲུགས་
 དགོས། བྱང་སྐྱུགས་སྐྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷོ་སྐྱུགས་འདིར་འབྲུགས་
 དགོས།

(སྐྱུགས་སྐྱུག་གི་ནམ་ཐར་) ཅུར་ལ་གསེན་དང་འདིར་འདུས་
 ཀྱལ་མོན་ནམས། རང་མེད་འདིར་འདུས་སྐྱོད་འཛིན་སྐྱུགས་ཁོད་དུ།
 ཀྱལ་པོའི་སྐྱུགས་དཀོངས་འབྲུབ་པ་མ་མཆིས་ཀྱང་། ཁོ་པོས་སྐོས་པའི་
 གཏམ་ལ་འདི་ལྟར་ཡོད། འདི་ནས་དཔག་ཅད་འགའ་ཞིག་འདས་པའི་
 ཡ་རོལ་ན། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དཀོན་པའི་སྐྱུགས་པ་ཞིག་བཞུགས་ཟེར།
 དེ་འདྲའི་བཞུགས་གནས་སྐྱུགས་སུ་ཀྱལ་པོས་སྔ་ཉ་ཞིག་མངགས་ན། ཀྱལ་
 པོ་ཁྱིད་ཀྱི་སྐྱུགས་བཞེད་སྐྱུགས་འཆང་ཁོང་གིས་བསྐྱངས་ཡོང་ཞེས་བྱས་་་
 པས། ཀྱལ་པོ་སྐྱུགས་རབ་དུ་མཉེས་ནས། ཨེ་མ་གསེན་དང་རིགས་སྐྱུགས་
 འཛིན་པའི་ཚོགས། ཁྱིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གཏམ་འདི་གིན་དུ་སྟོན། ཁྱིད་
 རང་སྐྱུགས་པའི་ཁོད་ནས་སྐྱུགས་དེར་བྱོན། སྐྱུགས་པའི་ཀྱལ་པོར་འབྲེལ་
 པ་གང་དགོས་ཁྱིར། ཀྱལ་པོ་ང་ཡི་གཏམ་འདི་ལེགས་པར་བྱས། མཚེ་